

NP. 5533.3.41.2021.KL

Protokół kontroli doraźnej
w zakresie organizacji pracy szkoły w roku szkolnym 2021/2022

Kontrolę przeprowadzono w Technikum Łączności nr 14 w Zespole Szkół Łączności
w Krakowie,

ul. Monte Cassino 31, 30-337 Kraków.

Kontrolę doraźną w dniu 13 października 2021 r. przeprowadzili: pani Małgorzata Kolbusz – starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Krakowie i pani Sylwia Ptasznik – starszy wizytator Kuratorium Oświaty w Krakowie na podstawie upoważnienia 295/2021 z dnia 12 października 2021 r. wydanego przez Małopolskiego Kuratora Oświaty.

1. Tematyka kontroli doraźnej dotyczyła: zgodności oceniania uczniów z przepisami prawa oświatowego na zajęciach wychowania fizycznego oraz na przedmiotach zawodowych teleinformatycznych.
2. W trakcie kontroli doraźnej przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły panem Pawłem Kucharczykiem i zapoznano się z następującą dokumentacją:
 - a) wymaganiami edukacyjnymi zajęć wychowania fizycznego tj. „Ocenianie z wychowania fizycznego w ZSŁ”;
 - b) wymaganiami edukacyjnymi przedmiotów zawodowych teleinformatycznych „Wymagania edukacyjne rok szkolny 2021/2022P przedmiot montaż i eksploatacja sieci transmisyjnych - pracownia, klasa 4 teleinformatyka, nauczyciele uczący
 - c) wymaganiami określonymi w „Regulaminie Pracowni Telekomunikacyjnej i Teleinformatycznej” przedstawionymi przez pana [redacted], jako wymagania edukacyjne;
 - d) Statutem Szkoły, w szczególności w zakresie oceniania uczniów;W trakcie kontroli przeprowadzono również obserwację zajęć prowadzonych przez Pana [redacted] a w klasie IV TI – w zawodzie teleinformatyk.

3. Ocena stanu faktycznego i stwierdzone nieprawidłowości

a) Analiza zapisów Statutu

Dokonano analizy zapisów § 2 oraz rozdziału 7 „Szczegółowe warunki i sposób oceniania wewnątrzszkolnego” Statutu Zespołu Szkół Łączności im. Poczty Polskiej w Gdańsku w Krakowie.

Zapis § 2 Statutu zawiera niewłaściwą nazwę organu sprawującego nadzór pedagogiczny tj. Małopolskie Kuratorium Oświaty, winno być Małopolski Kurator Oświaty.

Zapisy § 38a ust. 1, ust. 5, 6, 7, § 38 b ust. 10, 11, § 38c ust. 6 i 8 są niezgodne z regulacjami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych oraz zapisami rozdziału 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.). W szczególności: termin „system oceniania”, jest niezgodny z przepisami prawa oświatowego, które wskazują na sposób oceniania; określenia ocenianie klasyczne i punktowe nie występuje w przepisach prawa oświatowego; ocenianie ucznia z przedmiotu za nieobecność na sprawdzianie/ćwiczeniach, ograniczenie prawa ucznia do poprawy oceny, ustalanie ocen śródrocznych/rocznych w odniesieniu do procentu pozytywnych ocen tylko z prac pisemnych są niezgodne z przepisami prawa oświatowego.

Ponadto zapis „kartkówka jest jedyną formą sprawdzania wiadomości na danej lekcji”, organiczna możliwość uzyskania oceny przez ucznia np. z ćwiczeń na lekcji lub innej formy pracy na danej lekcji.

Kryteria oceniania zachowania winny być jasno określone, ocenę ustala wychowawca klasy po zasięgnięciu opinii nauczycieli, uczniów danego oddziału oraz ocenianego ucznia. Zapis „w uzasadnionych przypadkach wychowawca oddziału może podnieść o jeden stopień ocenę klasyfikacyjną z zachowania”, budzi wątpliwość co do zgodności z przepisami, bowiem Statut nie określa „uzasadnionych przypadków”. Przepisy prawa w zakresie ewentualnej zmiany ustalonej oceny klasyfikacyjnej zachowania mają zastosowanie w przypadku zgłoszonych zastrzeżeń przez rodziców lub ucznia w zakresie niezgodności ustalenia oceny z przepisami dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.

Ponadto w Statucie nie określono sposobu uzasadniania oceny przez nauczyciela, co wynika z art. 44 e ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

Zapis § 38c ust. 17 i § 38f Statutu nie zawiera warunku podejścia ucznia do egzaminu zawodowego, o którym mowa w art. 44 o ust. 4 pkt 2 i 44 q ustawy o systemie oświaty.

b) Analiza wybranych wymagań edukacyjnych.

Wizytatorzy przeanalizowali dokument „Ocenianie z wychowania fizycznego w ZSŁ”.

W § 2 tego dokumentu nauczyciele opisują zasady ustalania ocen za pomocą wagi ocen (waga 1, 2, 3). Przewidują możliwość „obniżenia” ocen z uwagi na m. in. nieobecności nieusprawiedliwione i usprawiedliwione, brak stroju na zajęciach. § 3 zatytułowano „Kryteria ocen śródrocznych i końcowych”. Zastosowano tu nieprawidłową terminologię. Zgodnie z art. 44 b ust 6 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.) termin kryteria stosuje się w odniesieniu do oceny zachowania. Ponadto oceny końcowe na podstawie art. 44 f ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o systemie oświaty ustala się na podstawie rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, ustalonych w klasie programowo najwyższej lub rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, których realizacja zakończyła się w klasach programowo niższych w szkole danego typu.

Analizie poddano również wymagania edukacyjne z przedmiotu montaż i eksploatacja sieci transmisyjnych – pracownia dla klasy 4 Teleinformatyka.

Wymagania edukacyjne zostały sformułowane niezgodnie z art. 44b ust. 6 pkt 1 ustawy o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.). Stwierdzono w nazwie brak określenia „wymagania niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen...”. Nauczyciele sformułowali wymagania edukacyjne na stopień niedostateczny. Spostrzeżono zapis stwierdzający, że na ocenę celującą uczeń musi posiadać wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania i podstawę programową. Ponadto sformułowane wymagania edukacyjne są zbyt ogólne i w nie w pełni odnoszą się do podstawy programowej kształcenia w zawodzie technik teleinformatyk. Szczegółowy sposób ustalania ocen z teleinformatyki przedstawiono w „Regulaminie Pracowni Telekomunikacyjnej i Teleinformatycznej”. W zaprezentowanym sposobie oceniania stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- nieobecność nieusprawiedliwiona na pracowni lub odsunięcie ucznia od wykonywanego ćwiczenia za przekroczenie regulaminu pracowni jest jednoznaczne z niezaliczeniem ćwiczenia i otrzymaniem oceny niedostatecznej, niezależnie od przygotowania, aktywności i wykonanej dokumentacji z ćwiczenia,
- za niezastosowanie się do Regulaminu Pracowni uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną,
- brak zeszytu przedmiotowego traktowany jest jako brak przygotowania do ćwiczeń z wszelkimi wynikającymi z tego faktu konsekwencjami (tj.: odsunięcie od ćwiczeń, ocena niedostateczna),
- za samowolne włączenie lub wyłączenie napięcia zasilającego do układu pomiarowego lub sprzętu pomiarowego uczeń zostaje odsunięty od ćwiczeń i otrzymuje ocenę niedostateczną,
- nauczyciele ustalają oceny z tego przedmiotu za pomocą systemu punktowego przy użyciu wzoru obrazującego zależność sumy uzyskanych punktów do sumy punktów bazowych. Procentowy wynik tego działania stanowi ocenę śródroczną lub roczną.
- nieobecność nieusprawiedliwiona na zajęciach jest oceniania jako 0 pkt. Uczeń nie ma możliwości poprawy oceny (punktów) z zajęć,
- po nieobecności ucznia do tygodnia czasu ma obowiązek ustalenia z nauczycielem terminu i formy zaliczenia ćwiczenia kontrolnego, nieustalenie takiego terminu skutkuje otrzymaniem 0 pkt,
- jeżeli uczeń zostanie odsunięty od wykonywania ćwiczeń za nieprzestrzeganie zasad BHP, regulaminu pracowni lub z innych powodów otrzymuje 0 pkt bez możliwości poprawy.

Z przepisów prawa oświatowego jasno wynika, że dopiero roczna ocena klasyfikacyjna stanowi o spełnieniu lub niespełnieniu wymagań edukacyjnych skutkującym promocją lub jej brakiem. Nie ma żadnych podstaw, aby w trakcie roku szkolnego zamykać uczniowi drogę do opanowania materiału i spełnienia wymagań edukacyjnych poprzez zamknięcie mu drogi do uzyskania oceny innej niż niedostateczna z ćwiczeń, w których z różnych przyczyn nie uczestniczył. Ważne jest to, żeby uczeń w końcu posiadał wiedzę i umiejętności wynikające z realizowanego programu nauczania oraz podstawy programowej. Uczeń ma prawo, a nawet obowiązek, w trakcie roku szkolnego opanować wiedzę i umiejętności określone w realizowanym w szkole programie nauczania, a szkoła ma obowiązek mu to umożliwić i ocenić poziom i postępy w opanowaniu przez niego wiedzy i umiejętności w stosunku do wymagań edukacyjnych na poszczególne oceny klasyfikacyjne wynikających z realizowanego programu nauczania. § 12 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych wyraźnie mówi: „Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu

monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć”.

c) Obserwacja lekcji

Przeprowadzono obserwację lekcji w klasie IV-TI (pracownia teleinformatyczna), prowadzonej przez Pana Obserwacja zajęć obejmowała jedną lekcję z bloku zajęć.

Uwagi do realizacji. Nauczyciel przedstawił na początku ogólny cel lekcji, nie podając tematu lekcji (nie zapisał go na tablicy). Nauczyciel prowadził zajęcia głównie metodą pogadanki, wykładu. Zwraçał się do uczniów z pytaniami, na które często szybko udzielał samodzielnie odpowiedzi lub też odpowiedzi udzielali pojedynczy uczniowie. Nauczyciel podczas lekcji stosował prezentację multimedialną, która w ocenie kontrolujących była mało czytelna (rozmiar czcionki utrudniał odczytanie informacji zawartej na prezentacji) również tempo pracy i zmiany danych mogą wpływać na trudność w zrozumieniu przez uczniów omawianych zagadnień. Nauczyciel podczas lekcji nie dokonał oceny uczniów.

Nauczyciel nie sprawdził obecności uczniów na lekcji.

Wizytatorzy poprosili nauczyciela o przedstawienie wymagań edukacyjnych do prowadzonych zajęć. Pan przekazał wizytatorom „Regulamin Pracowni Telekomunikacyjnej i Teleinformatycznej” jako wymagania edukacyjne.

Wnioski z obserwacji: nauczyciel powinien stosować zróżnicowane metody pracy, aktywizować wszystkich uczniów do pracy na lekcji, pozostawić uczniom czas na udzielenie odpowiedzi na zadawane pytania, jasno precyzować cele lekcji, systematycznie oceniać uczniów z różnych form pracy, przygotowywać w sposób przejrzysty i czytelny prezentacje, które wykorzystuje na lekcji, dokonywać sprawdzenia obecności uczniów na zajęciach.

Ponadto przedstawiony dokument „Regulamin Pracowni Telekomunikacyjnej i Teleinformatycznej” nie zawiera wymagań edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez nauczyciela programu nauczania.

Ponadto Dyrektor poinformował, że:

- a) ostatniej oceny pracy Pana dokonano w 2014 r. była to ocena wyróżniająca; przeprowadzono obserwację zajęć w 2018 r i 2014 r.
- b) w obecnym roku szkolnym wpłynęła skarga pisemna na Pana , która dotyczyła oceniania uczniów niezgodnie z zapisami Statutu;
- c) do Dyrektora zgłaszane były ustne skargi na nauczyciela m.in. dotyczyły oceniania uczniów przez nauczyciela, braku empatii w stosunku do uczniów, trudności w komunikacji nauczyciel-uczeń;
- d) Dyrektor podejmował rozmowy z nauczycielem celem wyjaśnienia zgłaszanych problemów;
- e) Dyrektor poinformował również, że w ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego w obecnym roku szkolnym zaplanował ocenę pracy ww. nauczyciela.

Zalecenia:

1. Dostosować zapisy Statutu wskazane w protokole do zapisów rozdziału 3a ustawy z dnia 7 września 1999 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.) oraz zapisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 22 lutego 2019 r. w sprawie

oceniań, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 373)

Termin: do 30 stycznia 2022 r.

2. W ramach sprawowanego nadzoru pedagogicznego zorganizować szkolenie dotyczące oceniania zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1658 ze zm.).

Termin: do 31 grudnia 2021 r.

3. Objąć szczególnym nadzorem pedagogicznym sposób oceniania uczniów poprzez rozpoznawania przez nauczycieli poziomu i postępów w opanowaniu przez uczniów poziomu wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w postawie programowej kształcenia ogólnego i kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanego w szkole programów nauczania, zgodnie z art. 44b ust. 3 i 6 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.)

Termin: na bieżąco

4. Dokonać zaplanowanej oceny pracy nauczyciela Pana

Termin: w obecnym roku szkolny

Pouczenie:

Zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1551 ze zm.) dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, może zgłosić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny pisemne, umotywowane zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, organ sprawujący nadzór pedagogiczny może zarządzić przeprowadzenie dodatkowych czynności kontrolnych. W przypadku stwierdzenia zasadności zgłoszonych zastrzeżeń, organ sprawujący nadzór pedagogiczny dokonuje zmian w protokole kontroli i przekazuje go dyrektorowi szkoły lub placówki. W przypadku nieuwzględnienia całości lub części zgłoszonych zastrzeżeń, organ sprawujący nadzór pedagogiczny sporządza pisemne stanowisko wobec zastrzeżeń i przekazuje je dyrektorowi szkoły lub placówki, w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 55 ust. 6 ustawy Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.), dyrektor szkoły lub placówki, w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń, o których mowa w ust. 4, a w przypadku wniesienia zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 – w terminie 30 dni od dnia otrzymania pisemnego zawiadomienia o nieuwzględnieniu zastrzeżeń, jest obowiązany powiadomić: 1) organ sprawujący nadzór pedagogiczny o sposobie realizacji zaleceń; 2) organ prowadzący szkołę lub placówkę o otrzymanych zaleceniach oraz o sposobie ich realizacji.

Dyrektor ma prawo odmowy podpisania protokołu kontroli i złożenia w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli przez dyrektora szkoły lub placówki nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego.

Dokonano wpisu w księdze kontroli pod numerem 4/2021

Protokół podpisali:

DYREKTOR
Zespołu Szkół Łączności

.....
Pawel Kucharczyk
(dyrektor szkoły)

Starszy Wizytator
Kuratorium Oświaty w Krakowie

Sylvia Ptasznik

.....
(przeprowadzający kontrolę)

Starszy Wizytator

Kuratorium Oświaty w Krakowie

.....
Marta Kolbusz

Poświadczam odbiór protokołu kontroli

26.X.2021r.
Pawel Kucharczyk
(data, podpis i imienna pieczęć)